

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

VI. Communibus aduersus nostram ac veriolem sententiam argumentis
alia quædam specialia adiicio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

CAPUT VI.

Communibus aduersus nostram, & verio-
sententiam argumentis alia quædam specia-
lia adijcio.

70 **A**rgues septimò & comminua argumenta supe-
rius posita confirmabis. Si totum substantiale, &
per se v. g. homo à partibus suis realiter adæquatè di-
stingueretur, & ita ex iis partibus resularet, vt ex aliis
numero partibus resulare suapte natura posset, vt i su-
prà edocuimus; sanè idè numero homo, qui in hac vita
agebat, cum alia numero materia etiam adæquatè sum-
pta resurgere posset. Consequens autem absurdum est:
siquidem ex eo præcisè colligitur quemuis hominem
cum eodem numero corpore, quo in hac vita gaudè-
bat, postea resurrectorum, quia idem numero homo
resurrectorum est: at ea collectio nulla esset, si cum alio
numero corpore posset idem homo numero resurgere.

71 **R**espondeo, cum iisdem numero corporibus, quibus
in hac vita gauis sumus, omnes resurrectorum: nò quia
iisdem numero, qui antea, futuri sumus (hæc enim cau-
salis est falsà, cum hic numero homo determinatum
numero corpus minimè postulet) sed quia absolutè
resurrectorum sumus: resurrectorum autem propriè sumpta
non nisi eiusdem corporis esse potest; vt explicat Greg.
in c. 19. Iobi lib. 14. c. 17. ibi: *Non reuè resurrectorum di-
ci potest, ubi non resurgit, quod cecidit.* Et Damascenus
lib. 4. de fide c. 28. ibi: *Resurrectorum nihil aliud est, quam
secunda eius, quod cecidit, surrectorum.* Ex quo efficitur, vt
ipsum illud corpus, quod interit, & dissoluitur, tan-
dem interitus expers ad vitam reditum sit. Confir-
matur: quia in verbis Iob suprà laudatis, aliisque sacri
instrumenti locis expressè asseritur, omnes resurre-
ctorum cum iisdem numero corporibus: imò expressius
hoc asseritur, quam quod iisdem numero etiam physi-
cè resurrectorum sumus: cur ergo illud prius ex hoc
posteriori colligatur?

72 **A**rgues octauò ex nostra sententia sequi, sine hac
materia, forma, & vnione hunc numero hominem v. g.
Petrum, diuinitus esse posse. Consequens autem vi-
detur valde absurdum. Respondeo tamen, hoc argu-
mentum vel eodem, vel certè non ab simili modo con-
tra aduersarios militare: siquidem non magis incon-
ueniens, aut inuicem simile est, Petrum diuinitus esse posse
absque hoc numero corpore, anima, & vnione, quam
vice versa hoc numero corpus, hanc numero animam,
& vnionem simul sumpta absque Petro reperiri posse:
at hoc secundum aduersarij fatentur, nimirum si corpus,
animam, & vnionem Petri absque illius substantia
Deus conseruet, eamque vel nulla substantia, vel certè
aliena terminet: Cur ergo illud prius reuocant. Quid?
quod iuxta nò paucos separabilitas realis haud sit ne-
cessariò coniuncta cum distinctione reali etiam in re-
bus creatis: sicut neque cum ea coheret in diuinis, vt
pater in Patre aeterno, & filio realiter distinctis, & ta-
men inseparabilibus inuicè. Quare tamen si distingua-
tur realiter adæquatè Petrus v. g. à suis partibus simul
sumptis, & vnitis, haud propterea consequens est, vt
ab iis possit diuinitus separari, aut sine iis, ac præser-
tim sine anima sua reperiri.

73 **A**rgues nonò, ex nostra opinione sequi Christum
non esse hominem eiusdem speciei nobiscum: siquidè
totalitas illa substantialis, & per se, siue integritas par-
tium, in qua ratio hominis vnice à nobis collocatur,
diuersæ speciei est in Christo, nobisque: quippe in illo
infinita, nec aliud, quam eius substantia increata, vt
inferius exponemus, in nobis verò finita, vt per se ma-
nifestum est. Respondeo; vt duo sint diuersæ speciei,
satis est ea in aliquo constitutio speciei cõueniant, vt
cernere est in homine, & equo, qui eadem materia, &

R. P. Richardi Lyncei, Philosophia Tom. II.

diuersa forma substantiali constituitur, ac propter hanc
diuersitatem, non obstante illa identitate, & conuen-
tia, diuersæ sunt speciei. At Christus, & reliqui homi-
nes, etià iuxta aduersarios, in aliquo constitutio homi-
nis speciei differunt, nimirum in substantia: igitur aduer-
sarij eodè argumèto, quod nobis obiicit, premuntur.
Omnibus ergo fatendū est, Christum aliosque homines
solum speciei cõuenire, ratione naturæ hñæ, actiue, &
passiue, videlicet corporis, & animæ rationalis; quod
nos vtrò largimur. Sed de hoc fortassis plura inferius.

74 **A**rgues decimo. Si totum substantiale, & per se ef-
fer realiter adæquatè distinctum à suis partibus, sanè
homo v. g. esset perfectior anima rationali, & simul ef-
fer ea imperfectior. Consequens est absurdum: ergo
& illud ex quo sequitur. Sequela quoad priorem con-
tradictionis partem probatur: nam omne totum est
maius, perfectiusque sua parte: quod est principium ma-
thematicum, & adeo euident, vt nihil suprà: at homo
est totum substantiale, & per se ex corpore, & anima
rationali vnitis, tanquam ex partibus, reultans: nequit
igitur non esse perfectior qualibet earum partium, ac
proinde animali rationali. Posterior autem contradi-
ctionis obiectæ pars suadetur: siquidem illud totum
substantiale, & per se, quod ex partibus hominis resul-
tat, est materiale, & corporeum, vt pote à corpore es-
sentialiter pendens, & cum eo coherens: anima nostra
est immediatè intellectiua, & libera, immortalis, & c.
quæ tamen denominationes in illud totum non ca-
dunt. Eiusmodi ergo totum est imperfectius anima
rationali, arque adeo homo in eo toto consistens, & ab
eo indistinctus nequit non esse imperfectior anima
rationali, qua constituitur.

75 **R**espondeo; totum omne est extensiuè maius, & perfe-
ctius, quauis sua parte, quia continet plures perfectio-
nes, quam quælibet sua pars, videlicet suam perfectio-
nem, & partium suarum perfectiones: eius autè qua-
libet pars non continet perfectionem totius, eo quod
pars in toto, non hoc in parte saltem eadem proprie-
tate contineatur, nec etiam alterius compartis perfe-
ctionem continet, aliàs vtraque pars esset mutuo con-
tinens aliam, & ab ea contenta, quod tamen falsum,
imò ridiculum est: quo fit, vt quæuis pars solam suam
perfectionem contineat, ac proinde toto suo extensi-
uè minus, imperfectiusque sit, non è conuerso. Cæte-
rum intèsiuè totum omne quauis sua parte perfectius
esse non debet, sed potius aliquando ea esse potest im-
perfectius. Etenim aliquod totum nempe substantia-
le, ac per se causatur à sua parte, eiusque effectus est:
cum ergo effectus causa imperfectior esse possit, quid
mirum, si præfatum totum parti alicui suæ perfectio-
nis gradu possit decedere? Quod autem Suar. disp. 15.
Met. lect. 7. à n. 6. & Caberus tom. 1. phys. tr. 1. disp. 6.
dub. 2. docent, solas causas extrinsecas esse posse intè-
siuè perfectiores suis effectibus, non verò causas in-
trinsecas id absque fundamèto, & auctoritate dicitur.
Tum etiam in Deo collectio trium personarum est
quoddam totum, & quasi complexum respectu cuius-
uis personæ seorsim sumptæ: at ea collectio intensiuè
perfectior non est qualibet parte sua seorsim sumpta:
nec enim tres personæ diuinæ maius quid, aut perfe-
ctius sunt, quam vna sola: ergo, & c. Quod ibi infinitas
sine distinctione præstat, cur obsecro id ipsum hîc di-
stinctio sine infinitate præstare nequeat? Deniq; est
totum actuale logicum quauis parte sua magis perfe-
ctum sit, intensiuè loquendo; homo enim animali &
rationali seorsim vsurpatis ita est perfectior; cæterum
totum potentiale logicum quauis sua parte intensi-
uè perfectius non est: animal enim explicitè sumptum
haud adeo perfectum est, ac homo, qui eius pars
subiectiua est, nedum magis perfectum. Ex quibus

patet, totum substantiale, & per se vno sensu esse debere perfectius quavis sua parte, & alio esse posse & debere ea imperfectius, ac proinde hominem, qui eiusmodi totius rationem obtinet, ita esse vno intellectu, nimirum extensiuè, perfectiorem anima rationali, vt alio intellectu, videlicet intèsiuè, sit quid ea imperfectius. At in hoc, quod duorum extremorum alterutrum sit altero perfectius, & imperfectius, æquiuocè, & vt dici solet aliter, atque aliter, nulla esse potest contradictio terminorum.

76 Replicabis: ergo homo vt homo, & prout condistinctus à suis partibus erit imperfectior, intèsiuè saltem, forma equina v.g. cum hæc se ipsa immediatè sentire, appetere, quæqua versu moueri, & mouere possit; nihil autem horum possit immediatè totum illud, quod hominem nuncupamus, sed duntaxat per denominationem quandam satis remotam à corpore, & anima à se distinctis desumptam. Consequens autem quis non videat dignitati hominis non parum derogare.

77 Respondeo: in primis ea perfectio formæ equinæ, proximè supra explicata, vt vt homini non conueniat, aliunde tamen in homine compensatur, imò superatur: per hoc videlicet, quod homo mediatè saltem eas operationes, aliàsque perfectiores eliciat, cuiusmodi sunt intelligere, & velle naturaliter, ac supernaturaliter, & vtroque modo Deum, atque entia spiritualia attingere. Sic anima nostra est longè perfectior potentiis animæ equinæ, licet hæc per se, illa verò per potentias distinctas operetur, iuxta probabilè plurimorum sententiam: non alia certè ratione nisi quia nostra anima mediatè intelligit, amat &c. Deinde respondeo ad replicam, non improbabile esse animam quæcumque sit, non sentire, neque appetere cum dependentia immediatè à materia, sed potius à toto corporeo, & hoc sensiones, atque appetitiones ab anima effectas simul etiam efficere, & recipere: quo fiet vt homo perfectiones illas sentiendi, & appetendi, aliàsque similes æque immediatè, ac forma quæuis materialis equi, aut alterius animalis sibi vendicet: Non est ergò cur ab vlla quoad perfectionem superetur.

78 Et quidem totum physicum substantiale, & per se intèsiuè esse imperfectius, ignobiliusque vt dixi, forma substantiali, qua constituitur, sententia est Aristotelis 7. Metaph. text. 7. & 8. quam cum eo sequuntur Commentator ibidem, & Zimara theoremate 10. atque apud eum Linconiensis. Verba Philosophi loco citato sic habent: *quare si species (id est forma) materia est prior, & magis ens, & ipso, quod ex vtrisque prior erit propter eandem rationem.* Vnde fit è conuerso, quod ex vtrisque, siue compositum, esse posterior materia, & minus ens, quam illam.

79 Respondent tamen primò Scotus in præsentis digressionem licet non in principali quæstione nobis contrarius, & Albertus Magn. ac Iauellus, sermonem esse Philosopho de prioritate causalitatis, non verò perfectionis, cum dicit formam esse priorem composito, seu toto substantiali. Contra tamen est, quia Aristot. adducto loco eadem ratione docet, formam esse priorem composito, quo prior est, quæ materia: ab hac enim eius prioritate ad illam priorem prioritatem arguit. At formam respectu materiæ docet esse priorè prioritate, non solius causalitatis, sed etiam perfectionis, vt patet ex ea particula, *magis ens*, qua vtitur comparans formam cum materia: quod autem eam non repetat postea conferens formam cum composito, nihil refert: haud enim nisi breuitatis causa eam ibi omittit, vt perspicuum est, vtque optimè docet P. Suar. cit. disp. 15. Met. s. 7. n. 8. Adice, formam non esse verè causam materiæ: non ergò est iuxta Aristot. prior forma quoad causalitatem

vllò modo sumptam, nedum solam, sed quoad perfectionem, vt dictum est. Ergo de eadem prioritate perfectionis loquitur, præferens formam composito.

Secundò respondent Alensis, & Soncinas, Philosophum vbi supra, hoc tantum sibi velle formam substantialem, vt est perfectior materia, eatenusque illa prior, ita etiam perfectiorem esse composito: at non simpliciter, sed secundum quid, eo nimirum quod sit simplicior composito, minusque potentialis. Sed hæc etiam expositio reicitur à P. Suarez, vbi supra, mihiq; displicet: quia forma substantialis perfectior absolutè, quam materia adstruitur à Philosopho, vt ex eius contextu liquet, vtque concedunt aduersarij: quandoquidem ergò quoad prioritatem perfectionis comparat formam, & compositum inter se, nõ aliter ac formam, & materiam, sanè non secundum quid, sed absolutè, & simpliciter præferre censendus est formam composito.

Tertio respondent Simplicius, ac P. Suar. iterum, atque iterum citatus, versionem antiquam Philosophi, in qua quæ protulimus verba habentur, vel auctoris, vel certè scriptorij imperitia in eo errare, quod ablatiuum, *ipso*, ponat pro accusatiuo, *ipsum*. Et quidè pro particula, *ipso*, ponendum esse accusatiuum, *ipsum*, constat ex versione Argiropoli, quæ talis est: *si forma prior materia est, & magis ens, illud quoque, quod ex ambobus est prius erit ob eandem rationem.* Hæc autem verba, necnon quæ ex antiqua versione producta sunt, si ad normam Argiropolitane versionis emendentur, magis suadent, compositum esse perfectius, priusque forma, quam è conuerso. At neque hæc solutio mihi placet. A principio enim vnde colligit, errare versionem antiquam? Vnde hanc corrigendam esse ex Argiropolitana, & non è diuerso? Deinde ex aliis locis Aristotelis supra pro distinctione totius à partibus coniuncta cum eius, prout comparati ad formam, minori perfectione intèsiua, satis constat, antiquæ lectionis verba non pugnare, sed potius consentire cum mente Philosophi, adeoque illa non esse mutanda, sed retinenda.

Haecenus solutio decimi argumenti, cõtra nostram, 82 verioremq; sententiam. Aduersus quam vterius etiam argui potest, ex eo quod Christus, sit totum substantiale, & per se, & tamen non realiter distinctum à suis partibus, humanitate scilicet assumpta, & Verbo diuino: neque non etiam ex eo, quod totum accidentale v.g. album haud possit realiter distinguì à suis partibus simul sumptis, & vnitas: ac denique ex hoc, quod talis distinctionis à suis partibus incapax sit totum continuatiuum, siue integrale. Verum hæc argumenta longiorem postulant enodationem, quam vt hoc capite tradi possit, aut debeat: idcirco tribus capitibus sequentibus eam exhibere animus est.

CAPVT VII.

An non solum totum substantiale, & per se creati ordinis, sed etiam ordinis diuini distinguatur realiter adæquatè à suis partibus?

83 CEnseo, posterius hoc totum substantiale non distinguì realiter adæquatè à suis partibus, more illius prioris. Quod sic probò. Christus Dominus est totum substantiale, & per se diuini ordinis: at non distinguatur realiter adæquatè à suis partibus, nempe à subsistentia Verbi, materiæ, & anima rationali, earumque vnione assumptis, sed potius in his omnibus formalissimè consistit: ergo, &c. Maior probatur ex decretali Alexandri Papæ III. in Concilio Lateranen. p. 49. cap. 20. vbi hæc habentur verba: *Cum Christus sit perfectus Deus, & perfectus homo, qua remeritate audent quidam dicere, quod Christus secundum quod* est